

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

In Genesin Enarratio

Chyträus, David

Vitebergæ

VD16 C 2625

III. De modo & Obiecti peccati primorum Parentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36126

& propriam actionem. Hec est uera explicatio. Et si autem homines contentiosi miroslabyrinthos in his materijs struere possunt, tamen omnibus opponamus hanc celestem uocem, Non Deus uolens ini-quitatem tu es &c.

III.

DE MODO ET OBIE-
cto peccati primorum Pa-
rentum.

Omne peccatum est uiolatio Legis diuinæ & contemnus Dei. Quæcunq; igitur sunt obiecta ex- terna, quæ possunt esse dissimilia, tamen primum & principale obiectum peccati est Deus, & Lex Dei requirens cordis & omnium actionum externalarum congruentiam cum uoluntate Dei. Nam peccatum nihil aliud est, quam contemnus Dei, & discessio à uerbo Dei, & auersio uoluntatis à Deo, quam sequitur conuersio ad externum obiectum illicitum & prohibitum.

Quare cum de lapsu primorum parentum dici- tur, non solum pueriliter eis pomu intuendus est, Sed primum defectio mentis, & auersio uoluntatis à Deo, & negligentia ac contemnus uerbi & mandati diuini, aspiciatur. Deinde electio externi operis seu conuersio ad obiectum illicitum, hoc est, ad pomum,

I S in quo

in quo hæret Eua extra ordinem in uerbo prescrip-
tum, uagata.

Summa igitur peccata fuerunt.

1. Contemptus Dei & uerbi diuinitus
traditi.

2. Incredulitas dubitans de bona uo-
luntate Dei.

3. Idolatria anteferens Diaboli men-
dacia diuino mandato.

4. Horribilis ingratitude pro sum-
mis donis, quæ transfuderat Deus in
naturam hominum.

5. Ambitio expetens honorem filii
Dei proprium.

6. Superbia discedens a uerbo Dei,
fiducia suæ sapientiæ.

7. Deniq; etiam externa uiolatio
mandati diuini in mandendo pomo
uetito.

Hanc peccati magnitudinem expendamus, ne
curiose disputemus. An iuste Deus actum finitum, ut
esum pomi, puniuerit infinita pena. Videmus enim
& in hoc dilecto & omnibus peccatis inesse contem-
tum & uiolationem infiniti boni, dignam infinita
pena.

Obser-

Obseruent hoc in loco pueri explicationem usi-
tati argumenti.

Peccata distinguuntur obiectis,
Maria peccauit circa filium Dei , Eua circa
pomum,
Ergo Maria grauius deliquit quam Eua.

Respondeo ad Maiorem, Peccata distinguuntur
obiectis, minus principaliter. Sed principalis distin-
ctio ex causis interioribus sumenda est. Eua contra
conscientiam uiolauit legem Dei, Maria nec sciens
nec uolens neglexit filium . Deinde Minorem nego,
Eua non tantum circa pomum deliquit , sed multo
magis in filium Dei, ut catalogus peccatorum, quæ
in hoc lapsu concurrunt paulo ante expositus est.

Dissutant hic de causa impulsuā περὶ γένεσις
τῶν lapsus Euæ, & de discrimine inter pri-
mum scelus Diabolicum & primum lapsum
hominis .

Ex uerbis Diaboli, Eritis sicut Dij, perspicue in-
telligitur, causam interiorem, qua ad peccandum
impulsi sunt primi parentes, fuisse superbiam & am-
bitionem, qua non contenti suis donis, ampliorem sa-
pientiam & summum gradum imaginis diuinæ ex-
petebant. Hinc in nostris cordibus eadem flammæ
ambitionis & superbiae perpetuo flagrant, ut recte
dicitur Eccles. 10. Initium omnis peccati est super-
bia, quæ est amor propriæ excellentiæ . Singuli uo-
lumus

Iamus antecellere alijs quoquo modo et nostram au-
thoritatem magnificeri, & alios nobis subiectos esse.
Hinc existunt odia aduersus eos qui uidentur no-
stram eruditionem, ingenium, aut sapientiam, aut
alia bona obscurare. Quare ut hi remouedantur,
queritur occasio eos premendi, seu conflictis calun-
nijs seu manifesta violentia, inde magna dissidia &
certamina oriuntur. Ac omnes contentiones in Ec-
clesia, omnes discordiae in tota uita, ex hoc fonte, si-
delicet, ex cupiditate excellentie & aemulatione
& ardore vindictae existunt. Cum autem aduersus
hunc furorem nemo posset muniri, ulla quantumvis
magna uirtutis præstantia, sine agnitione & imita-
tione Christi, toto corde in Christi humilitatem at-
tueamur.

Inter scelus Diaboli & lapsum Euæ, hoc
est discrimin, quod ex dist. 21. lib. 2. Sententiarum
adscribam. Scelus Diaboli fuit blasphemia, qui
cum proprius nosset Deum, & non aliunde impelli-
retur, suo consilio & arbitrio superbè contempsit
Deum, & filium Uei. Ideo quia sine alterius impulsu
peccauit, per alium ut surgeret iuuari non debuit
nec per se potuit, & ideo irremediabile peccatum
eius extitit. Sed primi parentes aliunde impulsu
ciderunt. Quia igitur incitatorem habuerunt
malum, non iniuste reparatorem habuerunt ad ho-
num. Vel sic. Ideo peccatum Diaboli incurabile est.
Quia non suggestione, sed propria superbia cecidit.

Homili

Hominis uero curabile, Quia non per se sed per ali-
um cecidit, & ideo per alium resurgere potuit.
Item Angelica natura, quoniam non tota perierat,
sed ex parte perfliterat non est redempta, Humana
uero tota perierat, & ideo ne penitus perderetur
ex parte est redempta, ut inde ruina suppleretur An-
gelica.

Postremo usitati argumenti explicatio confide-
retur.

Qualis est persona tales sunt actiones, Qua-
lis est arbor, tales sunt fructus,
Adam fuit iustus, Ergo,
Non potuit peccare.

Respondeo ad Maiorem. Qualis est persona,
scilicet manens in agendo talis. Ad Minorem, Adam
fuit iustus, sed habens liberam uoluntatem, mutans
igitur uoluntatem, definit esse iustus. Nec congruit
prospera similitudo de arbore, Quia arbor non agit
libere.

III.

D E P E C C A T O Originis.

Postquam primi parentes deliquerunt, non so-
lum donis naturae integræ, uidelicet sapientia men-
tis, rectitudine uoluntatis, & conuenientia cordis
cum Lege Dei spoliati sunt, Sed etiam natura eo-
rum